

УДК 336.7

Мельниченко Д. І.

здобувач вищої освіти на другому (магістерському) рівні

Гура М. Р.

здобувач вищої освіти на другому (магістерському) рівні

Науковий керівник: доктор екон. наук, проф. Сибірцев В.В.
завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Центральноукраїнський національний технічний університет
м. Кропивницький, Україна

СУЧАСНІ МОЖЛИВОСТІ ОТРИМАННЯ ПЕРСОНІФІКОВАНИХ БАНКІВСЬКИХ ПОСЛУГ

Важливим елементом сучасного фінансового ринку, що підштовхує традиційні банки до інновацій і підвищення рівня сервісу та відкриває новітні можливості отримання персоніфікованих банківських послуг сьогодні виступають необанки.

Необанк – це цифровий банк, який функціонує без фізичних відділень і надає банківські послуги виключно через мобільні додатки або веб-платформи. Необанки працюють на основі інноваційних фінансових технологій (FinTech) і пропонують клієнтам швидкий, зручний і доступний сервіс.

Погоджуємось із Н. Фаренюк, яка стверджує, що необанки відіграють ключову роль у сучасній фінансовій системі, трансформуючи традиційний банкінг. Вони впроваджують інноваційні технології, такі як блокчейн, штучний інтелект і цифрові платформи, забезпечуючи ефективне обслуговування клієнтів та оптимізацію фінансових процесів [2].

Основні характеристики необанків, як надавачів банківських послуг:

- відсутність фізичних відділень;
- використання хмарних технологій для управління фінансами;
- орієнтація на мінімізацію витрат і спрощення процесів;
- проста реєстрація та інтеграція з мобільними пристроями;
- пропозиція інноваційних продуктів (аналітика витрат, інтеграція з іншими фінансовими сервісами тощо).

Сьогодні можна говорити про декілька типів необанків:

1. Класичні необанки - повністю незалежні фінансові установи, які отримують банківську ліцензію і працюють як окремі суб'єкти та пропонують широкий спектр банківських послуг: рахунки, депозити, кредити тощо. В якості прикладів класичних необанків можна назвати Monzo та Revolut (Велика Британія). Monzo один із перших необанків, який пропонує своїм клієнтам послуги для управління витратами, збереження, відкриття спільних рахунків. Revolut пропонує своїм клієнтам послуги управління рахунками, мультивалютні картки, обмін валют за міжбанківським курсом, торгівлю криптовалютами.

2. Партнерські необанки використовують технологічну платформу для надання банківських послуг, тоді як регулятивну базу забезпечують традиційні банки-партнери. Приклад: N26 (Німеччина) - дозволяє своїм клієнтам легко відкривати рахунки, управляти витратами через мобільний додаток, надає послуги в багатьох країнах ЄС.

3. Банки-виклики (Challenger banks), які часто орієнтовані на певний сегмент клієнтів, наприклад, молодь, малий бізнес або фрілансерів з метою конкуренції з традиційними банками в плані пропозиції інноваційних продуктів та унікального користувацького досвіду. Приклад: Starling Bank (Велика Британія).

4. Нішеві необанки, які спеціалізуються на обслуговуванні певної аудиторії, наприклад, малого бізнесу, мандрівників, криптовалютних користувачів. Приклад: Lunar (Скандинавія) – дозволяє керувати традиційними рахунками і криптовалютами, інтегрує послуги аналітики.

5. Гібридні необанки, які поєднують фінансові послуги з іншими сервісами, наприклад, фінансовим консалтингом або аналітикою витрат. Приклад: Chime (США) – спеціалізується на управлінні особистими фінансами, пропонує безкоштовну послугу попереднього доступу до зарплати.

З користувачької точки зору до переваг небанків слід віднести: мінімальні витрати на обслуговування, зручність користування через мобільні додатки, швидке впровадження інновацій, високий рівень персоналізації послуг. Недоліками небанків залишаються: обмеженість фінансових продуктів (порівняно з традиційними банками), залежність від технологічної інфраструктури, менша стійкість до економічних криз через відсутність фізичних активів.

В Україні теж існують необанки, які активно розвиваються завдяки попиту на цифрові банківські послуги. Вони орієнтовані на спрощення фінансових операцій, мінімізацію витрат і забезпечення високої мобільності клієнтів.

1. Monobank - найпопулярніший український необанк, створений у партнерстві з «Універсал Банком». Надає послуги з відкриття карткових рахунків, депозитів, отримання кредитів, кешбек-програм, оплати комунальних послуг. Особливості: просте оформлення через мобільний додаток, висока швидкість обслуговування, широка програма лояльності. Цільова аудиторія: Молодь, підприємці, цифровізовано активні клієнти.

2. Izibank - проєкт, запущений у партнерстві з «ТАСкомбанком». Послуги - карткові рахунки, кредитування, депозити, перекази, кешбек. Особливості: інтуїтивний додаток, зручна інтеграція з популярними платіжними сервісами.

Деякі з проєктів небанків були створені, існували раніше і припинили своє існування з різних причин. Це: sportbank – необанк, створений у співпраці з «ТАСкомбанком», НЕОBANK - цифровий банк, створений за підтримки Concord Bank та інші.

До загальних особливостей українських небанків слід віднести:

1. Інноваційність - широке впровадження FinTech-рішень, таких як аналіз витрат, мобільні платежі, інвестиційні послуги.

2. Доступність - простий процес реєстрації без необхідності відвідувати відділення.

3. Підтримка в гривні - орієнтація на потреби українського ринку.

4. Високий рівень конкуренції - українські необанки активно змагаються за клієнтів, пропонуючи кращі умови та кешбек-програми.

А. Семенов А, О. Пахненко, та А. Шалда стверджують, що необанки зазнають обмежень та недоліків, таких як значні витрати на розробку додатків та захист від кіберзлочинів, проблеми з роботою на різних платформах, недовіра деякої частини населення до небанків через низьку фінансову та цифрову грамотність [1].

Водночас, ми переконані, що українські необанки відіграють важливу роль у диджиталізації фінансового сектору країни, надаючи громадянам доступ до сучасних і зручних персоналізованих фінансових послуг. Розвиток фінансових технологій (FinTech) та цифровізація банківських процесів значно розширили можливості отримання таких послуг завдяки спрямованості на підвищення зручності, швидкості, безпеки та персоналізації фінансових продуктів. Вони не лише роблять банківські послуги зручнішими, а й сприяють підвищенню фінансової грамотності та доступності для широкого кола клієнтів.

Література:

1. Семенов А., Пахненко О., Шалда А. Небанки в Україні: особливості, тренди та перешкоди розвитку. *Електронне наукове фахове видання з економічних наук Modern Economics*. 2023. №39. С. 131-137. URL: <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/93122>

2. Фаренюк Н. Розкриття потенціалу небанків в епоху цифрової трансформації. *Наукові записки Львівського університету бізнесу та права. Серія економічна. Серія юридична*. 2023. Випуск 39. С. 102-109. URL: <https://nzlubp.org.ua/index.php/journal/article/download/973/872/>